

ТЕМА 8. СПРОЩЕННЯ ГРУП ПРИГОЛОСНИХ

Вправа 1. Виберіть правильний варіант написання, обґрунтуйте відповідь.

Медалістці – медалісці, компостний – компосний, інтригантський – інтриганський, проїздний – проїзний, брязкнути – брязнути, агенство – агентство, доблесний – доблестний, хруснути – хрустнути, капосний – капостний, ад'ютанський – ад'ютантський, очисні – очистні, дилетанський – дилетантський, прихвостні – прихвосні, зап'ясний – зап'ястний, писнути – пискнути, хвасливий – хвастливий, невістці – невісці.

Вправа 2. Перепишіть, вставте, де треба, пропущені букви; обґрунтуйте написання слів.

Пристрас...ний, проїз...ний, випус...ний, верес...нути, облас...ний, свис...нути, перехрес...ний, піс...ний, пис...нути, шелес...нути, шіс...надцятий, радіс...ний, бриз...нути, гіган...ський, студен...ський, перс...ні, ях...смен, корис...ливий, передвіс...ник, учас...ник, безвиіз...но, швидкіс...ний, буревіс...ник, тис...нути, улес...ливий, у повіс...ці, влас...ний, кож...ний, совіс...ні, жаліс...ливий, зліс...ний, прихвос...ні, ціліс...ний, навмис...не, надкіс...ниця, турис...ський, захис...ний, аген...ство, зап'яс...ний, контраст...ний, доблес...ний, дилетан...ський, форпос...ний, плюс...нути, очис...ний, балас...ний, медаліс...ці.

Вправа 3. Перекладіть слова українською мовою і запишіть. Позначте орфограми і поясніть їх.

Местный, несчастный, сердце, проездной, гигантский, комендантский, качественный, президентский, участник, каждый, бесстрастный, радостный, агентство, контрастный, балансный, костлявый, недельный, солдатский, завистливый, целостный, шестьсот, невестке.

Завдання

У завданнях 1-4 знайдіть слова, написання яких є порушенням орфографічної норми. Якщо помилка в одному варіанті, то позначте у якому саме (I, II, III), якщо помилка у двох варіантах – позначте відповідь IV, якщо всі відповідають нормам сучасної української літературної мови – відповідь V.

1.

I. Компостний, хворостняк, інтригантський.

- II. Брязнути, пісний, корисний.
- III. Свистнути, пискнути, персневидний.
- IV. Помилки у двох варіантах.
- V. Помилки немає.

2.

- I. Невісці, яхтсмен, учасник.
- II. Проїзний, ад'ютантський, кістлявий.
- III. Тижневий, надкісниця, капосний.
- IV. Помилки у двох варіантах.
- V. Помилки немає.

3.

- I. Президентський, баластний, медалістці.
- II. Агенство, учасник, власний.
- III. Форпостний, буревісник, виснути.
- IV. Помилки у двох варіантах.
- V. Помилки немає.

4.

- I. Випускний, туристський, цілісний.
- II. Якісний, бризнути, прихвосні.
- III. Очисний, улесливий, шістнадцять.
- IV. Помилки у двох варіантах.
- V. Помилки немає.

5. Від поданих іменників утворіть прикметники. В якому варіанті відбувається спрощення у групі приголосних *стн – сн*?

- I. Цілісність, захист, контраст, область, жалість.
- II. Ненависть, компост, зап'ястя, совість, баласт.
- III. Вартість, кількість, піст, радість, злість.
- IV. У двох варіантах.
- V. У жодному спрощення не відбувається.

6. Від поданих іменників доберіть однокореневі дієслова із суфіксом *-ну-*. В якому варіанті в усіх словах відбувається спрощення приголосних?

- I. Тріск, шелест, виск.
- II. Брязк, писк, випуск.
- III. Блиск, тиск, плюск.

- IV. У двох варіантах.
- V. У жодному спрощення не відбувається.

7. Знайдіть слова, де порушена акцентуаційна норма.

- I. Каталог, жалюзі, листопад, кулінарія.
- II. Разом, кропива, айва, фаховий.
- III. Помілка, завжди, ознака, завдання.
- IV. Помилки у двох варіантах.
- V. Помилки немає.

8. Серед наведених груп визначте тільки діалектизми, поясніть значення незрозумілих слів.

- I. Кредит, свічадо, імпічмент.
- II. Белькотати, відриватись, круто, обламатися.
- III. Зміцнювати, запротоколювати, файний.
- IV. Кукуля, бараболя, чень, неньо.

9. Доберіть до поданих слів іншомовного походження українські відповідники.

Манкурт, демагогія, консенсус, локальний, анархія, пролонгувати, дебати, ліміт, апелювати, перигей, какофонія.

10. Яке з наведених слів не є антонімом до слова ХВАЛИТИ?

- I. Сварити.
- II. Гудити.
- III. Ганити.
- IV. Висміювати.
- V. Усі антонімічні.

11. Доберіть синонім до слова СКРЕСАТИ.

- I. Звільнитися від криги.
- II. Воскресати.
- III. Спалахувати, блищати.
- IV. Синонімічні два варіанти.
- V. Синонімічні три варіанти.

У завданнях 12-13 з'ясуйте значення фразеологізмів.

12. ЛАМАТИ ШАПКУ

- I. Важко працювати.
- II. Товаришувати
- III. Принижуватися.

- IV. Бити.
- V. Ледарювати.

13. ТРУБИТИ В КУЛАК

- I. Жити у злиднях.
- II. Сваритися.
- III. Хвилюватися.
- IV. Прославляти когось.
- V. Дошкульно говорити.

14. Перекладіть подані слова українською мовою, поставте наголоси в обох мовах; порівняйте їх наголошення.

Вчера, озимь, засуха, приятель, горицвет, имя, перепись, рукопись, показ, верба, звонит, прирост, кремень, середина, резкий, старый, засов, разгон, успех, перчить, одиннадцать, сгоряча, четырнадцать.

15. Відредагуйте подані словосполучення (там, де треба):

- ручна зварка
- зверхвартість
- здача іспитів
- здача з суми
- знайомство з цим документом
- квартира з усіма зручностями
- сильний зуд
- зупинення масових крадіжок
- сувора зима
- захисний імунітет
- заслуговує уваги
- знімати квартиру
- зустрічаються помилки
- на громадських началах
- нанести збитки
- мийні засоби
- уступити місце
- останній аутсайдер
- тушити картоплю